

ved Finantsfagets Behandling saaledes at ligne det nødvendige Beløb paa Hartkornet, og jeg maa tilstaae, at jeg for mit personlige Vedkommende ikke kan føle mig overbevist ved de Grunde, der ere anførte mod denne Forudsætning hos Lovgivningen; jeg for mit Vedkommende finder hverken Grundlovens Ord eller de Forhandlinger, som gik forud for den paa-gjældende § i Grundloven, ligesom heller ikke de øvrige statsretlige Betragtninger, som ere anførte herfor, afgjørende i saa Henseende. Men der er en anden Grund, som saavel for mig som for det høitærede Thing forekommer mig at maatte være afgjørende til at forkaste det Resultat, hvortil Lovudkastet i saa Henseende var kommen, og det er den, at Thingets kyndigste Jurister og de første Statsrets lærere, om de end ikke herom ere ganske enige, saa dog synes mere tilbøielige til at antage, at Grundloven bør forstaaes paa en anden Maade end som i Udkastet er antaget, og jeg for mit Vedkommende skal bestandig være tilbøielig til at bøie mig for deres Anskuelse, som jeg maa ansee for rette Vedkommende ved saadanne Spørgsmaals Vedømmelse og Afgjørelse, og jeg skal derfor ikke videre lægge Vægt paa det, og det saa meget mindre, som jeg veed, at heller ikke mine Colleger lægge nogen Vægt paa, at den Fortolkning af Grundloven, som i Udkastet er opstillet, fastholdes. Men selv om man ogsaa vil opgibe det eensartede Skattehartkorn til Benyttelse ved Finantsloven, saa følger deraf ingenlunde, at man behøver at opgibe selve Tanken om et saadant eensartet Skattehartkorn, og det er ogsaa derfor, at Minoriteten af Udvalget har foreslaaet, at man skulde søge at fastholde den i Udkastets § 2 i formeldte Retning indeholdte Tanke om Hartkornskattens Gjennemførelse men paa en anden Maade, saaledes som af den ærede Forslagsstiller er forsøgt ved Indstillingen navnlig til § 3 og 4. Jeg troer, at det allerede i

de i Udkastet meddeelte Motiver er tilstrækkeligt udhævet, hvilken Tanke der ligger til Grund for Usælsgheden af en saadan fremtidig Skatteligning, medens det, som jeg iøvrigt kunde have at udvikle, formeentlig klarere vil fremtræde, naar jeg imødegaaer nogle af de Argumenter, som derimod ere anførte. Jeg skal saaledes tillade mig først at omtale den Frygt, som under Sagens foreløbige Behandling blev udtalt for, at et saadant Forslag ikke kunde realiseres, uden at føre til en fremtidig Adskillelse mellem Kjøbstad og Land paa samme Maade som hidtil har været Tilfældet, samt til en Discussion om Prægravations-spørgsmaalet mellem disse 2 Dele, hvilket vilde være meget betænkeligt, ligesom det vilde for Fremtiden være saa at sige et Bevis for, at denne Adskillelse var befæstet, isædetfor at man netop maatte ønske det Modsatte. Jeg vil imidlertid tillade mig at erindre om, at Forskjellen mellem Kjøbstad og Land ligger saa dybt og har en saa dyb historisk Grund i alle vore Forhold, at den virkelig ikke kan forges eller formindres ved Bessatningen; der vil udfordres Aarhundreder for at udjevne denne Forskjel, om den nogensinde kan udjevnes. Denne Forskjel vil fremtræde, ikke blot i Anledning af den nærværende Sag, men den vil fremtræde under enhver Sag, hvor der er Spørgsmaal om Bessatning og i det Hele om materielle Interesser, og jeg troer netop, at det vil være ønskeligt — for at undgaae Discussion om, i hvilket Forhold Kjøbstad og Land bør deltage i Bessatningen — med Udkastet saameget som muligt at slutte sig til det nu Bestaaende, at gaae ud fra det som Noget, der har været gjensidig taaleligt, og derpaa at begrunde en Maalestof for den fremtidige Bessatning, forsaavidt der findes Anledning til at fordele den mellem Kjøbstad og Land paa den Maade, som i Udkastet er foreslaaet.